

1950 Jämskeläinen.

M. J.

M. J.

Suomen Pankin Johtokunnalle.

Selostus allekirjoittaneen opintomatkasta Englantiin
keväällä 1950.

Saatuani Suomen Pankin johtokunnalta stipendin
Englantiin tehtävää opintomatkaa varten lähdin matkalle tammi-
kuun 27 päivänä 1950. Matkareitti oli seuraava: Helsinki -
Turku - Tukholma - Göteborg - Tilbury - London. Matkalle seurasi
minua vaimoni. Göteborgiin saakka sujui kaikki hyvin, mutta
Pohjanmeri oli hyvin "kuoppainen", niin että saavuimme Lontoo-
seen helmikuun 2 päivänä heikonlaisessa kunnossa. Olin etukä-
teen tilannut huoneen eräästä täysihoitolasta pohjois-Lontoosta
(N.W.3). Talo sijaitsi kauniissa ja rauhallisessa kaupunginosassa,
jossa oli puutarhoja ja puistokatuja.

Toivuttuani matkan vaivoista ja perehdyttyäni ympäris-
töön lähdin Oxford Streetin varrella sijaitsevaan London School
of English nimiseen opistoon, jonne olin myös etukäteen ilmoitta-
nut tulostani. Maksoin etukäteen 3 kuukauden luokkatuntiohjel-
masta (koska se siten tuli edullisimmaksi) sekä 75:stä yksityis-
tunnista. Varsinaisen opiskelun aloitin maanantaina helmikuun
6 päivänä. Minulla oli keskimäärin kolme tuntia päivässä, mutta
ne eivät olleet yhteen menoon. Luokkatunneilla oli korkeintaan
10 oppilasta. Tunnit alkoivat kelloyöllä ilman "akateemista
neljänneistä", kuten meillä. Kotitehtäviä oli runsaasti ja ne
sai jättää toimistossa olevaan laatikkoon. Seuraavana päivänä

ne sai korjattuna toisesta laatikosta.

Päiväohjelmani oli pääasiassa seuraavanlainen:

Ensimmäinen luokkatuntini käsitti kauppakirjeenvaihtoa, jota opetti eräs Mr. Farrow, vanha ja kokenut, ikäisekseen hyvin pirteä opettaja. Oppilaita oli keskimäärin neljä, mutta usein saattoi olla vain parikin. Tavallisesti kirjoitimme ensin opettajan sanelun mukaan jonkun kirjeen, opettaja selosti asiaa, ja senjälkeen laadimme siihen vastauksen oman harkintamme mukaan. Opettaja korjasi ne heti. Paitsi puhtaasti kielellisiä seikkoja, hän pani myös suurta painoa kirjeiden tyyllilliseen puoleen. Toisinaan hän saneli erilaisia asiakirjoja, joiden perusteella meidän oli laadittava kirje tai selostus. Toisinaan opettaja antoi pelkän aiheen, josta jokainen kirjoitti kirjeen, johon sitten toinen oppilas kirjoitti vastauksen. Hyvin usein Mr. Farrow otti esille pankkialaan liittyviä kysymyksiä.

Toinen luokkatuntini oli ns. Cambridge-luokka, jolla oli n. 10 oppilasta. Opettajana toimi Miss Shields, intelligentti ja englantilaiseksi vilkas nainen. Hän toimi lisäksi eräiden lehtien teatteri- ja taidekriitikkona ja tunsikin hyvin Lontoon sivistyselämän. Tällä tunnilla luettiin koulun johtajan, Mr. Alfred J.P. Larken kirjoittamaa teosta English for Foreign Students, joka mielestäni on erinomainen. Sen ohessa harjoitettiin ääntämistä, kirjoittamista sanelun mukaan (sanelu oli nopeata eikä mitään toistettu) ja opetettiin kielioppia. Kerran viikossa oli tunnilla kirjoitettava selostus opettajan lukemasta kappaleesta. Samoin oli kerran viikossa varsinainen ainekirjoitusharjoitus opettajan antamasta aiheesta.

Yksityistunneillani, joita oli joka päivä lauantaita lukuunottamatta, päätin aluksi opiskella pankkikirjeenvaihtoa. Edellämäinittun Mr. Farrowin oli määrä opettaa sitä minulle, mutta jo muutaman tunnin kuluttua hän tunnusti minulle suoraan, ettei hän pystynyt opettamaan sitä minulle, koska tiesin pankkiasioista enemmän kuin hän. Sen jälkeen ryhdyin näillä tunneilla opiskelemaan kielioppia ja ääntämistä sekä kertaamaan edellämäinittua oppikirjaa, mikä kaikki osoittautui varsin hedelmälliseksi. Sen lisäksi otin myös keskustelutunteja. Opettajani vaihtuivat aika ajoin, niin ettei opetus muodostunut yksipuoliseksi.

Toukokuun alussa otin vielä lisää luokkatunteja, niin että minulla oli tunteja aina lähtöpäivän edellisen päivään saakka.

Toukokuun aikana kävin tutustumassa Hambros Bankiin, Westminster Bankiin ja Englannin Pankkiin. Ensiksimmäisessä pankissa tunsin olevansa melkein kuin kotonaan, sillä sen ruotsalaisella osastolla on kaksi suomalaista (herra Stauffer ja eräs neiti Lampén) ja melkein kaikki muut ovat syntyperäisiä ruotsalaisia. Kävin Hambros Bankissa viikon ajan ja tutustuin erikoisesti valuuttaosastoon, kirjeenvaihto-osastoon, remburssi-osastoon ja sähkötyösosastoon. Westminster Bankissa olin suunnilleen saman ajan ja tutustuin siellä remburssi-osastoon, valuuttaosastoon ja ulkomaan maksumääräys-osastoon ("Payments Abroad"). Käyntini Englannin Pankissa muodostui hyvin mielenkiintoiseksi. Pankkihan rakennettiin uudelleen ja laajennettiin juuri ennen toista maailmansotaa, niin että se on nyt valtavan suuri ja ajanmukainen laitos. 7-kerroksisen rakennuksen katolta avautuu juhlallinen näköala ja sen pohjakerros taas muodostaa aivan oman maailmansa. Paitsi suuria keskuslämmitysuuneja, siellä on kokonainen sähkölaitos. Useat suuret Diesel-moottorit kehittävät kaiken pankin tarvitseman sähköä. Myös veden suhteen pankki on oma-varainen, sillä sähköllä käyvän pumpun avulla saadaan vettä 800 jalkaa syvästä kaivosta. Pankilla on samoin sähköllä käyvä ilmanvaihtolaite. Ilma johdetaan ensin suodattimen läpi, joka poistaa siitä Lontoon pölyn. Sen jälkeen siihen lisätään happea ja johdetaan sitten työhuoneisiin. Siten pankin henkilökunta hengittää puhtaampaa ilmaa kuin ulkona liikkuva. Erikoisen upean vaikutuksen teki ns. Court Room, jossa Englannin Pankin johtajat kokoontuvat kerran viikossa neuvotteluun.

Sain sen käsityksen, että Englannin Pankki, tai ainakin sen Overseas and Foreign Office, johon lähemmin tutustuin, on erittäin hyvin organisoitu. Mm. rahalaitosta, kauppaa ym. koskevien tietojen keräily kaikista maista on viety pitkälle. Heillä on myös oma käännöstoimisto, jossa pystytään kääntämään artikkeleita kaikista mahdollisista kielistä - myös suomen kielestä - englannin kielelle.

Vastaanotto kaikissa pankeissa oli erittäin ystävällinen. Johtaja ^mSaxie Hambros Bankista näytteli minulle eräänä iltapäivänä Lontoon Cityn nähtävyyksiä ja merkillisyyksiä, mikä oli todella mielenkiintoinen elämys, sillä arvoisa oppaani oli ihmeteltävän hyvin perillä Lontoon historiasta. Herrat M.H. Parker ja R.S. Wright Englannin Pankin Overseas and Foreign Office-osastolta tarjosivat minulle päivällisen vanhanaikaisen upeassa Holborn-ravintolassa.

Tutustumiseni Lontooseen ja sen ympäristöön järjestin aina

viikonlopuksi siten, että helmi-maaliskuun aikana tutustuin itse kaupunkinähtävyyksiin ja huhti-toukokuun aikana, jolloin kevät teki tuloaan (joskin hitaasti tänä vuonna), tein retkiä ympäristöön. Pisimmät retkeni olivat Shakespearen syntymäkaupunkiin Stratford-upon-Avoniin, jossa näin suurenmoisen "Julius Caesarin" esityksen, sekä Oxfordiin Thames-jokea myöten.

Yleinen vaikutelmani Englannista oli, että siellä on huomattavia vaikeuksia jälleenrakentamisessa. Uusia rakennuksia näki harvassa, kun sitävastoin raunioita oli kaikkialla. Myös puolittain tai vain osaksi vahingoittuneet talot oli jätetty hoidotta ja villiintymään. Tämä johtui luultavasti siitä, että kaikki yli £100.- nousevat korjaukset vaativat erikoisen lisenssin, jota ilmeisesti on vaikea saada. Elintaso on alhainen. Englantilaiset itse myönsivät, että heidän entinen "loistonsa" on mennyttä. Park Lanella Hyde Parkin vieressä, jossa ennen sijaitsivat rikkaitten ylimysten yksityisasunnot, on nyt hotelleja ja täysihoitoloita, mikä aikaisemmin olisi ollut täysin mahdotonta. Mieliä on kaikesta - myös uudesta sodanuhasta - huolimatta järkkymättömän rauhallinen. Koulun johtaja tiesi kertoa, että Englannilla on uusia huomattavia teknillisiä keksintöjä uuden sodan varalta.

Lopuksi saanen mainita, että edellämäinitusta opistosta sain seuraavanlaisen todistuksen ja arvostelun opiskelustani siellä: "Mr. Jääskeläinen has made exceptional progress in both Commercial and written English, and has reached a very high standard".

Omasta puolestani olen erittäin tyytyväinen Englantiin suorittamaani opintomatkaan ja pyydän tässä vielä lausua parhaat kiitokseni Suomen Pankin Johtokunnalle sen minulle suomasta tilaisuudesta tämän matkan tekemiseen.

Helsingissä elokuun 25 päivänä 1950.

Mauro Jääskeläinen